

MODELOWANIE OSOBY PRZESTĘPCY W TOKU POSTĘPOWANIA ŚLEDZCZEGO W SPRAWIE O MORDERSTWO

Autor skupia się nad problemem modelowania osoby przestępcy w toku postępowania śledczego w sprawie o morderstwo. Została przeprowadzona analiza bloki informacyjne procesu modelowania przestępcy w toku postępowania śledczego w sprawie o morderstwo popełnione przy użyciu broni palnej. Omówione zostało pojęcie modeli zabójcy oraz modelowania kryminalistycznego.

Słowa kluczowe: Modelowanie, morderstwo, model osoby mordercy, morderstwo na zlecenie, morderstwo przy użyciu broni palnej.

MODELLING OF THE PERSON OF THE CRIMINAL DURING DISCLOSING AND INVESTIGATION OF MURDERS

Annotation. Problems of modelling of the person of the criminal during disclosing and investigation of murders are considered. Information blocks of process of modelling during investigation of the murders made with use of fire-arms are analyzed. Concepts of model of the murderer and modelling criminalistics are opened.

Keywords : modelling, murder, model of the person of the murderer, custom-made murder, murders from fire-arms.

МОДЕЛЮВАННЯ ОСОБИ ЗЛОЧИНЦЯ В ХОДІ РОЗКРИТТЯ ТА РОЗСЛІДУВАННЯ ВБИВСТВ

Анотація. Розглянуто проблеми моделювання особи злочинця під час розкриття та розслідування вбивств. Проаналізовано інформаційні блоки процесу моделювання під час розслідування вбивств, вчинених з використанням вогнепальної зброї. Розкрито поняття моделі вбивці та криміналістичного моделювання.

Ключові слова : моделювання, вбивство, модель особи вбивці, вбивства на замовлення, вбивства з вогнепальної зброї.

Вбивство є злочином проти життя особи і являє собою умисне протиправне заподіяння смерті іншій людині. Складність розслідування окремих видів убивств, зокрема вчинених в умовах неочевидності, зумовлена відсутністю, зазвичай, свідків, значною кількістю версій розслідування, характером речових доказів, а в окремих випадках – інсценуванням обставин події злочину.

*

R. Herasymow

adiunkt katedry kryminalistyki
i medycyny sądowej
Narodowej akademii
spraw wewnętrznych w Kijowie

Ефективному розслідуванню таких злочинів сприяє з'ясування даних, що складають криміналістичну характеристику вбивств, тобто сукупності криміналістично значущих елементів, які допомагають найшвидшому розслідуванню.

До структури криміналістичної характеристики вбивств належать відомості про такі елементи: а) спосіб злочину (включає прийоми підготовки, вчинення та приховування); б) особу злочинця; в) слідову картину злочину (включає час, умови та місце злочину); г) особу потерпілого 1 .

Найбільш розповсюдженими способами вчинення вбивств є: застосування вогнепальної і холодної зброї, удавлення зашморгом, дія високої температури, утоплення та інші. Спосіб вбивства часто вказує на особу злочинця і дозволяє висувати версії як щодо вбивці, так і щодо мотивів вчинення такого злочину. Спосіб злочину орієнтує слідчого на комплекс слідів і речових доказів, що можуть бути виявлені в процесі розслідування. Крім того, спосіб злочину може сприяти встановленню особи потерпілого. Найбільш традиційним способом вбивств є застосування вогнепальної зброї.

Розслідування вбивств, вчинених з використанням вогнепальної зброї тісно пов'язане з необхідністю виявлення, фіксації, вилучення та дослідження слідів, що залишаються після застосування вогнепальної зброї, а також сукупності інших обставин, що мають значення для тактико-криміналістичного та кримінально-правового аспектів.

Використання криміналістичного моделювання в процесі розслідування вбивств, вчинених з використанням вогнепальної зброї поділяється на десять інформаційних блоків 2, с. 59 :

1. *Блок інформації про суб'єктів (вбивцю та потерпілого)*. Цей блок містить інформацію про антропометричні вимірювання особи, яка здійснила постріл (вбивцю) та жертву (труп). Вимірюється: зріст, довжина верхніх та нижніх кінцівок, довжина окремих сегментів (стегно, гомілка, стопа, плече). Детальне вимірювання окремих сегментів необхідно здійснювати в разі наявності диспропорцій в структурі кінцівок: укорочення, викривлення і т.і. Крім вказаних вертикальних розмірів тіла, необхідно встановити розміри тулуба. Ці розміри потрібні для того, щоб зафіксувати в масштабі поперечні розрізи тулуба і нанести точки вхідних та вихідних кулевих отворів. У зв'язку з цим, дані розміри вимірюються тільки там, де локалізуються вогнепальні пошкодження (грудна клітина, черевна частина тулуба). Також вимірюється відстань від вогнепального пошкодження до підшви потерпілого (трупа), і, нарешті, відстань від вхідного та вихідного отвору до будь якої фіксованої лінії, наприклад, середньогрудної, хребетної. Вищенаведені математичні вимірювання необхідні для інформаційного забезпечення криміналістичного моделювання, а саме – застосування графічного методу визначення напрямку пострілу 3 .

2. *Блок часової інформації*. В ході розслідування вбивств, вчинених з використанням вогнепальної зброї, часові характеристики набувають особливого значення. Під час розслідування вбивств часові параметри слідчий встановлює в залежності від конкретної слідчої ситуації: абсолютний або відносний час. Основним способом вимірювання є прямі часові характеристики, які виражаються в загальноприйнятих одиницях астрономічного часу. Але іноді встановити прямі часові характеристики неможливо, тому використовуються непрямі часові характеристики, які являють собою відображення астрономічного часу в конкретних деталях подій або процесів. Основні види відносних часових характеристик, які мають для процесу розслідування суттєве значення такі: послідовність, одночасність,

різночасність, тривалість дій, давність факту (смерті). Значення фактору часу для розслідування вбивств обумовило проведення детальних криміналістичних досліджень (Вікторова Л. Н., Абасова І. С., Кручиніна Н. В., Шиканов В. І.).

3. *Блок інформації про місце події.* Відомо, що швидке розкриття вбивств залежить від своєчасного і професійного проведення огляду місця події. Специфіка даної слідчої дії під час розслідування вбивств, вчинених з використанням вогнепальної зброї пов'язана з необхідністю застосування техніко-криміналістичних засобів, а також особливостями виявлення, фіксації та вилучення слідів вогнепальної зброї з метою направлення їх на судово-балістичну експертизу. Можливості огляду місця події значно покращуються при використанні системного підходу. Саме цей підхід дозволяє отримати з матеріальної обстановки розслідуваного злочину максимум інформації, яка необхідна для всебічної, повної та об'єктивної реконструкції розслідуваного вбивства. З позиції системного підходу, матеріальну обстановку місця події розглядають як системно-структурне утворення, що складається із окремих криміналістичних елементів. Таке цілісне розуміння місця події обумовлює пошуково-пізнавальну діяльність слідчого на даному етапі розслідування. Результати вивчення слідчої практики про вбивства, вчинені з використанням вогнепальної зброї впевнено вказують, що зовнішнє середовище може детермінувати дії злочинця. Наприклад, складові зовнішнього середовища – ландшафт місцевості, розміщення і особливості архітектурних споруд, з урахуванням об'єкту враження, локалізують зручну для злочинця вогневу позицію і точку прицілювання. Виявлення та врахування цих особливостей, під час огляду місця події значно покращать пошуково-пізнавальну діяльність слідчого на даному етапі розслідування 4 .

4. *Блок інформації про вогнепальну зброю.* В процесі розслідування вбивств, вчинених з використанням вогнепальної зброї значну увагу необхідно приділити вивченню тактико-балістичних і технічних особливостей вогнепальної зброї. Це дозволить висунути слідчі версії про суб'єкта злочину та осіб, які причетні до вбивства, більш повно та об'єктивно дослідити усі обставини злочину. В судовій балістиці вогнепальна зброя детально класифікована на такі види : за призначенням – бойова, спортивна, мисливська; за конструкцією – гвинтівки (бойові і спортивні), револьвери, пістолети, мисливська рушниця і т.і.

5. *Блок інформації про вогнепальний снаряд.* Вогнепальні поранення виникають в результаті дії різноманітних вражаючих факторів пострілу : 1) вогнепального снаряду або його частини, 2) продуктів згорання пороху і капсульної суміші, 3) зброї або її частини, 4) вторинного снаряду. Для вогнепальних снарядів частіше за все використовують кулі, які за своїм призначенням і конструктивними особливостями виготовлюють з різноманітних матеріалів. Кулі для спортивної і мисливської зброї також мають свої конструктивні особливості. В окремих випадках злочинці використовують атипові снаряди – каміння, горох, сіль, шматки дроту, які закладають в ствол зброї. Також необхідно враховувати можливість спричинення пошкоджень вторинними снарядами. В судовій балістиці розрізняють зовнішні та внутрішні вторинні снаряди. Зовнішні вторинні снаряди – частини одягу потерпілого або інших предметів, що утворилися в результаті дії основного снаряду. Внутрішні вторинні снаряди – уламки кісток потерпілого, які пошкодженні пострілом, що отримав енергію від снаряду (або газів) здатні утворювати самостійні раневі канали з різноманітними напрямками, в тому числі протилежними напрямку пострілу.

6. *Блок інформації про кількість пострілів та їх технічну характеристику.* Цей блок органічно доповнює і взаємно пов'язує два вищезгаданих блока. Так, наявність відомостей,

які свідчать про спричинення потерпілому декількох вогнепальних поранень із одного ствола неавтоматичної зброї, при умові, що перше поранення спричинило миттєву смерть потерпілого, є обставиною, яка фактично виключає версію про можливість нанесення пошкодження власною рукою потерпілого (суїцид).

7. *Блок інформації про конкретні дії суб'єктів (вбивцю та потерпілого).* Даний блок є центральним у структурі криміналістичного моделювання, оскільки розкриває основні релевантні в криміналістичному плані поступки і дії учасників розслідуваного злочину, що безпосередньо пов'язані з пострілом і його наслідком. Враховуючи даний аспект, основними критеріями є: взаємне розміщення в просторі вогнепальної зброї в момент пострілу – поза злочинця – поза жертви – сторонніх осіб (якщо їх дії вплинули на кінцевий результат). Наприклад, якщо перевіряється версія про випадковий постріл в результаті падіння зброї на ґрунт, підлогу, асфальт або інше тверде покриття, то в центрі уваги слідчого виникають питання про конкретні маніпуляції суб'єкта злочину зі зброєю, їх доцільність в конкретній ситуації, про технічний стан зброї (для пістолету – чи перебував він у кобурі), а також сліди, що залишаються під час падіння на слідосприймаючу поверхню. Зовсім інша спрямованість пошуково-пізнавальної діяльності слідчого при перевірці версії про самогубство: по-перше, необхідно з'ясувати наявність на трупі слідів близького пострілу, по-друге, чи могла жертва здійснити постріл власною рукою (тут враховують напрям раневого каналу і технічні дані зброї), по-третє, можливість використання жертвою спеціальних пристроїв для здійснення пострілу.

8. *Блок інформації про дистанцію пострілу.* Дистанція пострілу – відстань від дульного зрізу вогнепальної зброї до вхідного кулевого отвору в пошкодженому об'єкті. Під час розслідування убивств, вчинених з використанням вогнепальної зброї досліджуються такі показники: місце здійснення пострілу, взаєморозташування злочинця і жертви в момент пострілу, можливість здійснення пострілу жертвою (самогубство). У криміналістиці розрізняють три види пострілу: 1) в упор – дульний зріз каналу ствола механічно контактує з об'єктом (на одязі або шкіряній тканині потерпілого утворюються відбитки дульного зрізу – штанц-марка), 2) з близької відстані – наявність на поверхні об'єкту додаткових слідів дії порохових газів (опалення), слідів кіптяви, збройного мастила і незгорілих порохових зерен, 3) з далекої відстані – це постріл, який залишає тільки сліди дії вогнепального снаряду (до 3000 м) 2, с. 72.

9. *Блок інформації про траєкторію вогнепального снаряду.* Траєкторія руху снаряду обумовлюється розташуванням каналу ствола в просторі в момент здійснення пострілу. Однак, слід враховувати низку факторів: 1) прямолінійний рух вогнепального снаряду змінюється під дією перешкод, що опинились на шляху руху снаряду, 2) втрата кінетичної енергій кулі, 3) сильний боковий вітер, 4) зміщений центр тяжіння в кулях спеціального призначення.

10. *Блок інформації про наслідки застосування вогнепальної зброї.* Насамперед, це відомості про вогнепальні тілесні пошкодження потерпілого. Більшість вогнепальних поранень є результатом комбінованої дії різноманітних факторів механічного, температурного, хімічного і інфекційного характеру. Центральне місце належить механічним факторам. Основні види вогнепальних пошкоджень: вогнепальні рани; руйнування або відривки окремих частин тіла жертви; закриті пошкодження потерпілого; поверхневі ураження кожного покрову.

Таким чином, сукупний зміст перелічених інформаційних блоків адекватно відображає систему криміналістичного моделювання, що надає можливість прогнозувати розвиток слідчої ситуації, планувати і забезпечити надійний динамічний контроль за результатами розслідування вбивств, вчинених з використанням вогнепальної зброї.

Нині в Україні значну соціальну небезпеку становлять вбивства на замовлення, або вбивства, які вчинюються найманими особами. Розкриття та розслідування таких убивств пов'язані зі значними труднощами.

Вбивство на замовлення є умисним позбавлення життя потерпілого, яке вчиняється особою (виконавцем) за дорученням іншої особи (замовника). Таке вбивство має специфічний механізм організації та вчинення, часто характеризується відсутністю безпосередніх зв'язків між замовником (організатором) і виконавцем злочину, попередніх стосунків між найманою особою і жертвою (вони не знайомі між собою, не мають спільних інтересів, убивця не зацікавлений особисто в смерті тієї чи іншої особи, а переслідує, в більшості випадків, корисливий мотив).

Вбивства на замовлення вчинюються в умовах неочевидності. Тому, бути абсолютно впевненим у тому, що такий злочин вчинений найманими особами, можна тільки після його розкриття та встановлення замовника. Тому цілеспрямована організація роботи щодо розкриття замовлених злочинів передбачає застосування методу моделювання особи злочинця.

Теорія криміналістики дозволяє сформулювати криміналістичні ознаки, які відрізняють вбивства на замовлення, від інших умисних вбивств, вже за наявності первинної інформації про подію злочину. До таких ознак належать : зухвалість злочину; використання автоматичної чи напівавтоматичної зброї, вибухових пристроїв; залишення зброї злочину на місці його вчинення; невжиття заходів, спрямованих на приховування трупа; значна кількість ушкоджень життєво важливих органів жертви (у багатьох випадках має місце «контрольний» постріл); відкритий характер багатьох злочинів; відсутність ознак інших складів злочинів за наявності у жертви грошей, цінностей, документів; соціальний стан жертви.

Криміналістична характеристика вбивств на замовлення має певні особливості, які стосуються окремих її елементів та зв'язків між ними. До основних елементів криміналістичної характеристики даного злочину належать :

- 1) спосіб злочину – відкритий, зухвалий напад на жертву;
- 2) спосіб приховування злочину – злочинець залишає труп на місці злочину і, як правило, на місці події залишається зброя;
- 3) місце злочину – місце проживання жертви (сходові клітки у під'їзді жертви, кабінні ліфтів тощо);
- 4) час злочину – пов'язаний з чіткою регламентацією робочого дня жертви і системою часових інтервалів виходу з домівки (ранок, рідше вечір);
- 5) знаряддя злочину – вогнепальна зброя, радіокеровані чи контактні вибухові пристрої, гранати;
- 6) особа жертви – керівники органів державної влади; бізнесмени; працівники слідства, прокуратури, суду; лідери та члени злочинних угруповань;
- 7) особа злочинця – характеризується схемою : замовник – виконавець або замовник – посередник (або декілька посередників) – виконавець.

Специфіка вбивств на замовлення передбачає необхідність використання сучасних криміналістичних науково-технічних розробок. Однак, можуть дати певний результат і традиційні засоби відтворення особи злочинця за допомогою свідка-очевидця – у вигляді словесного або мальованого портрета, фоторобота.

У розкритті вбивств на замовлення важливе значення має створення так званих психологічних профілів або пошукових портретів. Це один з різновидів криміналістичних розумових моделей. Портрет (профіль) розшукуваного злочинця – система відомостей про психологічні та інші ознаки даної особи, важливі для її виявлення та ідентифікації. Ця система охоплює не тільки психологічні, а й правові, соціально-демографічні, криміналістичні ознаки. На відміну від багатофункціонального словесного портрета, психологічний портрет відображає внутрішні, психологічні, а також поведінкові ознаки людини. Його основна функція – бути засобом пошуку, виявлення злочинця, особа якого не встановлена.

Таким чином, *криміналістичне моделювання* під час розкриття та розслідування вбивств полягає в теоретичному та практичному дослідженні штучно створеної системи – «квазі-об'єкту» (модель) вбивства, яка знаходиться в кореляційному співвідношенні з реальною подією вбивства і здатна його замішувати, що дозволяє отримувати нову інформацію для розкриття та розслідування злочину.

Модель особи убивці – криміналістичний інформаційний аналог, знаковий опис, мисленнева уява про соціальні, психологічні та біологічні властивості особи злочинця, які дозволяють упорядкувати, проаналізувати та отримати нову інформацію про вбивство.

Отже, розглянута проблема криміналістичного моделювання в процесі розкриття та розслідування вбивств, дозволяє зробити низку важливих висновків: по-перше, в процесі моделювання особи злочинця, модель не можна розглядати ізольовано від зовнішнього середовища (у такому випадку «замісник» не може бути моделлю, а саме моделювання позбавлено змісту), по-друге, ігнорування тези про модельні експерименти, як невід'ємної складової методу моделювання, призведе пошуково-пізнавальні дії слідчого за рамки наукового пізнання, по-третє, виходячи з специфіки доказування, як процесуальної форми реконструкції розслідуваного злочину, використання криміналістичного моделювання можливе лише за умови здійснення такого дослідження в рамках процесуальних слідчих (розшукових) (слідчий експеримент, пред'явлення для впізнання, призначення судової експертизи).

Література:

1. Старушкевич А. В. Криміналістична характеристика злочинів: навчальний посібник / А. В. Старушкевич. – К.: НВТ «Правник» – НАВСУ, 1997. – 42 с.; Старушкевич А. В. Криміналістична характеристика злочинів: поняття, класифікація, елементи і функції / А. В. Старушкевич // Криміналістика: підручник / Біленчук П. Д., Лисиченко В. К., Клименко Н. І. та ін. / за ред. П. Д. Біленчука. – К.: Атіка, 2001. – С. 355-370.

2. Степаненко Д. А. Моделирование как метод научного исследования в приложении к решению задач уголовного судопроизводства: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.09 / Степаненко Д. А. – Иркутск, 1990. – 174 с.

3. Федорцева Л. С. Графический метод определения направления выстрела: автореф. дис. на соискание науч. степени канд. мед. наук / Л. С. Федорцева. – Горький, 1955. – 34 с.

4. Моделирование в реконструкции расследуемого события. Очерки теории и практики следственной работы / Протасевич А. А., Степаненко Д. А., Шиканов В. И. – Иркутск : Иркутск. гос. универ., 1996. – 206 с.

MODELLING OF THE PERSON OF THE CRIMINAL DURING DISCLOSING AND INVESTIGATION OF MURDERS

R. Herasymow

Murder is a crime against a person's life and is the intentional infliction of unlawful death of another person. The difficulty of investigating some murders committed in a particular non-obviousness, due to the absence of normally witnesses a large number of versions of the investigation, the nature of evidence, and in some cases - staging circumstances of events a crime.

For effective investigation of such crimes helps clarify data that compose of forensic characterization murders that is totality forensic significant elements that help the fastest investigation.

The structure of criminological characteristics of murders include information on the following elements: a) the manner of crime (including methods of preparation, commission and concealment), b) the person of the perpetrator, c) trace picture of a crime (including the time, place and terms of crime), d) the person of the victim [1].

The most common way committing of murder are: the use of firearms and cold weapons, pressing of noose, the effect of high temperatures, drowning and others. Method of murder often indicates the identity of the perpetrator and allows you to nominate version as on the killer, and motive of committing a crime. Method of crime investigation focuses of inquirer to the complex of traces and evidence that may be identified during the investigation. In addition, the method may facilitate identification of victim. The most traditional way of killing is the using of firearms. The investigation of murders committed using firearms is closely linked with necessity detection, fixing, extract and exploration of traces that remain after the using of firearms, and totality other circumstances relevant to the tactical - forensic and criminal - law aspects.

The using of forensic modeling during investigation of murders committed using firearms is divided into ten information blocks [2, p. 59]:

1. Block of information about entities (the killer and the victim). This block contains information on anthropometric measurements of the person who made the shot (killer) and victim (dead body). Measured: height, length of the upper and lower extremities, length of individual segments (thigh, shin, foot, shoulder).

Detailed measurements of individual segments should be performed if there are imbalances in the structure of the limbs: shortening, curvature etc. In addition to these vertical size of the body, you must set the size of the trunk. These sizes require to fix the scale of cross-sections of the trunk and put the point of the input and output round holes.

In this regard, these dimensions are measured only where localized gunshot injury (chest, ventral part of the trunk). Also measured the distance from a gunshot injury to the sole victim (corpse), and, finally, the distance from the inlet and outlet to any fixed line, for example, midchesty, spine. The above mathematical measurements needed for information providing of forensic modeling - namely, the using of graphical method for determining the direction of the shot [3].

2. Block of time information. The investigation of murders committed using firearms,

temporal characteristics are particularly important. During investigating of murder investigator establishes the timing depending on the specific investigation of the situation: an absolute or relative time. The main method is a direct measurement of temporal properties, which are expressed in common units of astronomical time.

But sometimes in direct temporal characteristics is not possible, therefore used indirect temporal characteristics, which are reflected in astronomical time specific details of events or processes. The main types of relative temporal characteristics that are essential for the process of investigation mentioned are: sequence, simultaneity, different time, duration of action, prescription fact (death). The value factor of the time for the investigation of the murders resulted detailed forensic research (Viktorova L.N., Abasova J.S., Kruchinina N.V., Shykanov V.I.).

3. Block information about the place of event. It is known that the rapid opening of killing depends on the timely and professional inspect the place of event. The specificity of the investigative action during the investigation of murders committed using firearms related to the need for technical and forensic means and features detection, fixation and removal of traces of firearms sending them to the forensic - ballistic examination. The possibility of inspection the place of events is much improved by using a systematic approach.

This approach allows to get a material with the crime situation as much information as is necessary for a comprehensive, complete and objective reconstruction of the murder investigation. From the perspective of systemic approach, material situation of the place considers as systemic-structural formation, consisting of some forensic elements.

Such a holistic understanding of the event makes search and cognitive activity investigation at this stage of the investigation.

The results of the studying of investigative practices of murder committed using firearms surely indicate that the environment can determinate actions of the offender. For example, elements of the environment - topography, location and architectural features, including object seems localize convenient for criminals firing position and the aiming point. Identify and incorporate these features during inspection place of event the significantly improve search - cognitive activity of investigator on this stage of investigation [4].

4. Block information about firearms. During the investigation of murders committed using firearms considerable attention must be paid to the study of tactical ballistic and technical features of firearms. This will promote investigative leads on the perpetrator and those involved in the killings, more completely and objectively investigate all the circumstances of the crime. In forensic ballistics firearms in detail classified into the following types: on purpose - fighting, sports, hunting, in design - rifles (military and sports), revolvers, pistols, hunting rifles, etc.

5. Block information about firearm projectile. Gunshot injuries come up as a result of various factors impressive shot: 1) firing a projectile or part 2) products of combustion capsule and powder mixture, 3) arms or parts , 4) secondary projectile. For bullet shells often use balls that are in its purpose and design of the make from a variety of materials. Balls for sports and hunting weapons also have their design features. In some cases, criminals use atypical projectiles - stones, peas, salt, pieces of wire, which lay in the barrel weapons.

You must also consider the possibility of causing damage secondary projectiles. In forensic ballistics distinguish internal and external secondary projectiles. External secondary shells - part of the victim's clothing or other items that were formed as a result of the main shell. Internal secondary projectiles - fragments of bones of the victim, damage shot that got energy from the projectile (or gases) capable of forming a separate wound channels from various areas, including the opposite

direction of the shot.

6. Block information about the number of shots and their characteristic. This block seamlessly complements and mutually connects the two aforementioned blocks. Thus, the presence of information that indicate the victim causing multiple gunshot wounds from a non-automatic weapon barrel, provided that the first injury caused instant death of the victim, is a circumstance which effectively eliminates the possibility of a version of the injury victim's own hand (suicide).

7. Block information about action of subjects (the murderer and the victim). This block is central in the structure of forensic modeling as revealing the basic relevant in forensic terms of concessions and actions of the crime that is directly related to the shot and its consequences. Considering this aspect, the main criteria are: the relative position in space of firearms when a shot - position of the offender – position of victim - outsiders (if their actions affected the outcome).

For example, if you check the version of a random shot in the fall of weapons on the ground, floor, asphalt or other hard surface, the focus of investigator raises questions about the specific manipulation of the perpetrator with a weapon, their relevance in a particular situation, the condition of weapons (for pistol - or was it in the holster) and the traces left by a fall in the trace perceiving surface. A completely different direction search - cognitive functions of investigator during checking version of suicide: first, it is necessary to determine the existence of traces on the body close shot, and secondly, whether the victim could make a shot with his own hand (here take into account the direction of the wound channel and specifications weapons), and thirdly, the using of special devices victim for shot.

8. Block of information about distance of shot. Distance of shot is the distance from the muzzle of firearms to the input round hole in the damaged object. During the investigation of murders committed using firearms are examined the following characteristics: place of shot relative of the offender and the victim at the time of the shot, the possibility of firing victims (suicide). In forensic science, there are three types of shots: 1) point blank - the muzzle of the barrel mechanical contacts with the object (a garment of cloth or leather victim produced prints muzzle - punching mark), 2) with close distance - the presence on the surface of object additional trace the powder gas (heating), traces of soot, grease and armed unburned powder grains, 3) from long distances - a shot that leaves only traces of firing a projectile (up to 3000 m) [2, p. 72].

9. Block information about trajectory firearm projectile. The trajectory of the projectile is determined by the location of the bore in the space at the time of the shot. However, you should take into account a number of factors: 1) the rectilinear motion of firing a projectile changes under the influence of obstacles that were on the way of the projectile, 2) loss of kinetic energy of ball, 3) a strong side wind, 4) shifted the center of gravity of balls for special purposes. 10. Block of information about the consequences of the using of firearms. First of all, this information about gunshot injury victim. The majority of gunshot wounds are the result of the combined action of various factors of mechanical, thermal, chemical and infectious nature. The central place belongs to mechanical factors. The main types of gunshot injuries: gunshot wound, fracture or separation of certain parts of the victim's body, covered damage to the victim, the surface lesion of each subterfuge.

Thus, the total content of these information blocks adequately reflects the forensic modeling system that allows you to predict the development of investigation of the situation, to plan and provide reliable dynamic control over the results of the investigation of murders committed with using firearms. Today in Ukraine significant society danger are murders on requests, or murders that are committed hired persons. Investigation of these murders are connected with considerable

difficulties.

Murders on requests are deliberate killing of the victim, which is committed by a person (the contractor) on behalf of another person (the customer). This murder has a specific mechanism of organization and commitment, often characterized by the absence of the connection between the customer (organizer) and the perpetrator, previous relationship between the victim and the hired person (they do not know each other, have common interests, killer is not interested personally in death of a person, and has, in most cases, self-serving motive).

Murders on requests are committed in conditions of a non-obviousness. Therefore, be absolutely sure that the offense committed by hired persons only after its discovery and establishment of the customer. As an purposeful organization of work on disclosure of ordered crimes involves the using of modeling method of offender.

Criminology theory allows us to formulate criminological characteristics that distinguish murder on orders from other murders are if primary information about event of crime. These features include: insolence of the crime, using of automatic or semi-automatic weapons, explosive devices, leaving the guns in place of its commission, failure to take measures to hide the corpse, a significant amount of damage to the vital organs of the victim (in many cases there is a "control" shot), the open nature of many crimes, absence evidence of other offenses if the victim has money, valuables, documents, social status of the victim.

Forensic characterization of murders has certain characteristics that relate to some of its elements and the relationships between them. The main elements of criminological characteristics of the offense are:

- 1) the method of the crime - an open, bold attack on the victim;
- 2) a way to hide the crime - the perpetrator leaves a corpse at the place of crime and remain guns on the place of events;
- 3) The place of the crime - the victim residence (staircase in the entrance victim, cage of lift etc.);
- 4) the time of the crime is associated with precise regulation of working hours and the victim system timeslots out of home (morning, sometimes evening);
- 5) gun crime - firearm, or contact radio-controlled explosive devices, grenades;
- 6) individual of victim - heads of state, businessmen, employees of the investigation, prosecution, courts, leaders and members of criminal groups;
- 7) the person of the offender is characterized by the following scheme: the customer performer - agent or customer - the mediator (or more intermediaries) - performer.

Specificity murders on requests provide necessity using modern forensic science - technological development. However, it may give some results and traditional media playback offender by eyewitnesses - in the form of verbal or painted portraits, identikit.

In the opening murders on requests importance is the creation of so-called psychological profiles or searching portraits. This is one form of forensic mental models. Portrait (Profile) wanted criminals - a system of information on psychological and other characteristics of the person are important for its detection and identification. This system includes not only psychological, but also the legal, socio-demographic, criminological characteristics. Unlike multi verbal portrait, psychological portrait reflects the internal, psychological, and behavioral signs of person. Its primary function - to be a means of finding, identifying the perpetrator, whose person has not been established.

Thus, forensic modeling during investigation of murder is a theoretical and practical study

of artificial systems - "quasi-object" (model) murder, which is in correlation with the actual event correlation murder and is able to replace, which allows to get new information for the detection and investigation of crime.

Model of person killer - forensic information analogue landmark description, mental imagination of social, psychological, and biological properties of a criminal who can organize, analyze and obtain new information about the murder.

Thus, the problem of modeling the process of forensic investigation of murders leads to several important conclusions: first, the process of modeling individual offender, the model can not be considered in isolation from the environment (in this case, the "substituent" may not be a model, and modelling is meaningless), and secondly, ignoring the thesis of model experiments, as an integral part of the modeling method, will search and cognitive actions of the investigator beyond scientific knowledge, thirdly, based on specific evidence as procedural form of reconstruction the crime the using of forensic modeling is only possible implementation of such research within the judicial investigation (investigation) (investigative experiment, presentation for identification, appointment of judicial examination).